

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят з год. 9-їй пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ліндовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні дочесеня по 15 кр. від стрічки.

Німецький радикалізм.

На днях говорив віцемаршалок чеського союму, др. Ліперт, в Празі і у Відні в клубі поступовців. Суть його річі була така, що Німцям не уходить нині брати ся опять за обструкцію, позаяк обструкція грозить не лише існуванню теперішнього парламенту, але і існуванню конституції взагалі, почім легко може прийти або до абсолютизму або до конституції, що опреся о федералізм. Натомість — казав Ліперт — можна би через звичайну опозицію в віденському парламенті довести до того, щоби парламент приступив до ухвалення языкового закона, котрим знесено би всякі языкові розпорядження, а права німецького народу в Австрії обезпечено. Пуста обструкція буде мати той успіх, що, не допустивши до ухвали языкового закона, удержить теперішні языкові розпорядження правосильними на — шкоду німецького народу. Ліперт бажає притім, щоби німецький язык окликано языком державним, але хоче, щоби в поодиноких краях краєвим языкам були признані як найширші права.

Се, що Ліперт сказав, є мабуть програмою всего сторонництва колишніх лібералів а теперішніх поступовців, табору, зложеного переважно з послів чеських, моравських і шлеских, отже тих послів, що суть найбільше інтересовані языковими розпорядженнями. Гадку Ліперта заступає на Мораві бар. Хлюмецький, на Шлеску пос. Газе. З гадкою сею годить ся і значна більшість німецької вірноконституційної шляхти а побіч того і клуби Ебенгоха і Діпавлього, як і подекуди клуб антисемі-

тів. Се би був табір уміркованих Німців в Австрії, що нині бажає висвободити ся з ярма тероризму Шенереріанів, табір австрійських Німців.

Проти сего табору станув нині скристалізований вже табір німецьких радикалів, зложеной з клубу націоналів, що числить нині в віденському парламенті 38 членів і 5 госпітантів, а стоячий в тісній звязи з групою Шенерера (5 членів) і з соціальними демократами (14 членів). А можливе, що сей табір ще зросте в недалекий час.

Яка думка живе в тім радикальному таборі се виходить з їх офіціальних дневників. Наведемо лише голос з «Deutsche Volkszeitung», що виходить в чеській Ліберці. В виду заяв Ліперта, марної роботи Хлюмецького на Мораві а Газого на Шлеску і в виду факту, що клуб поступовців на суботнішнім засіданню ухвалив не брати ся за обструкцію а лише за опозицію, щоби змусити правительство до внесення языкового закона — в виду тих фактів пишпе згаданий дневник радикально-німецький таке:

«Крути-верти, як хто хоче, а се діло певне, що поступовці німецькі вже не суть Німцями. З тим елементом рахунок покінчений. Они окривають ся ще плащиком лібералізму, але сей плащ дуже пошарпаний. На чолі сих банкрутів політичних стоїть нині Ліперт, ученик Хлюмецького. Они оба обняли нині ролю бремзерів, щоби знищити німецький елемент в Австрії. Оба они кличуть нас до уміркованія, походяючи абсолютизмом. Сего ми не боїмо ся, а натомість ставляємо яко *conditio sine qua* заведення німецького державного языка. А що каже нам Ліперт? Він говорить, що

треба нам бути чемними, щоби дістати языковий закон та що в розпорядженнях бар. Гавча міститься багато доброї волі. Сим хоче нас Ліперт успокоїти. Сего годі нам прийняти ся. Ми не подамо ся в зад, хоч до сеї ретіради кличуть нас такі політичні мужі як Хлюмецький, Ліперт, Газе в «Сілезії» та Промбер. Се голос зрадників німецької справи в Австрії».

От така програма радикалів німецьких, що намірили в теперішній сесії продовжати обструкцію за всяку ціну. Посідаючи над 50 членів, радикали суть нині в можности, зробити парламент неактивним. Наглі внесення і обжалованя давнього правительства за языкові розпорядження і впровадженя поліції до парламенту будуть обструкційним матеріалом. А що вийде з всего? По нашій думці: не уступленя кабінету, не кабінет Хлюмецького, а систованя всякої конституції і — *Saebelregiment*. Іншого виходу нема.

Нужда Галичини

по причині неврожаю в 1897 р.

(Після справоздання кр. Виділу.)

(Дальше.)

В приближеню жаданя тих повітів можна оцінити на 30 до 35.000 зр., а супротив того висота помочи для всіх 27 повітів, котрі ми залучили до тої групи на підставі обчислень Виділів повітових буде виносити около 240.000 зр.

Переважна часть з наведених 27 повітів, у виказах начисляє кілька або кільканайцять громад найбільше потребуючих, бо крім слоти знищених градом або повенню, все таки зазначає з гори, що неврожай навістив цілий повіт, або значну его часть. Лише три повіти: Бібрка,

Літературні новини.

(«Літературно-науковий Вістник». Кн. I.—III.)

Не дивуйте ся шановні читачі, що ми, два рази вже забравши голос в справі I-ої кн. «Літературно-наукового Вістника», а раз в справі II-ої кн., вертаємо ще раз до них. Де розходить ся о так важну справу, як справа рідного письменства, що одно в наших бременних політико-часових свідчити може про нашу моральну вартість, там паки і паки не лиш можна, але й належить ся забирати голос. Та сим разом ми, повторяючи дещо сказане вже, маємо спеціальну ціль на приміті, ціль скріплення нашого осуду осудом других людей. Коли ми заговорили про I. і II. кн. «Літературно-наукового Вістника» об'єктивно, зараз поміж тими, що може найбільше нарікали на брак «критики» (читай: славословія), знайшлись і невдоволені і обурені. Були се, розуміє ся, свояки редакції, що на річеву критику відповіли як стій особистим памфлетом, поміченим в III. кн. місячника! Для нас той памфлет є лиш свідомством убожества духа, того духа, що зловлений на невіжестві ще удає мудрого, викручуючись єйном. А для редакції місячника він може остатись таким самим артистичним твором, як артистичними й науковими є ті статі двох перших книжок, які ми оцінили. Що наша оцінка була і об'єктивна і обережна, то зміркують тепер всі, не виймаючи хіба й редакторів місячника, прочитавши собі ту оцінку, яку в фейлетоні 29. ч. з дня 20. с. м. помістила «Черно-

вецька Буковина». Статя підписана якимсь «Лівобічним», що після заяви редакції є псевдонім закордонного Українця. Там стоїть чорне на білм:

«З виходом 3-ої книжки «Літературно-Наукового Вістника» ми маємо I-ий том сього видання. Се добра річ в літературі, де добрі річі трапляють ся рідко.

«Суспільство наше стрінуло так прихильно сей журнал, на нього покладано стільки надій, що безперечно годить ся сказати де-що про вартість сього видання.

«Не доторкаючись пляну видання, не говорячи про програму видання, які, на нашу думку, не відповідають потребам ширшого суспільства, ми дивити мємось на «Вістник», як на спадкоємця «Зорі» і «Життя і Слова».

«Сі два журнали — ветерани нашої преси сього роду — своєму спадкоємцеві передали вже більш-менш підготовлену і охочу до читання публіку. Ся публіка бажала одного: нового і поступового! Не годуйте нас колишньою козацькою славою та вишневими садками, а дайте нам страву здорову і пожиточну, допоможіть нам вилізти з багна і темряви! Склад редакції давав надію на те, що бажання суспільства будуть задоволені. Але справедливо каже Сігеле, що «коли ви посадите десять талантів радити про звичайні річі, то наслідки ради будуть дуже сумні, бо таланти нарадять казна що». Так було й тепер...

«Здасть ся, ніби редакція постановила все, що найгірше друкувати на чільнішому місці...

Перш над усе «Ясновельможний Сват» д. Грушевського в I-ій книжці. Чи се протокол засідання, чи з архіву історичний акт? — Очевидячки, «лаври Мільтиада» не дали спати ш. авторови і він хотів бути славним не лише в науці... Але автор хотів ще й зреформувати сучасні способи писання. В нього знаходимо повне занедбанє елементарних приписів красного письменства! Ні акції, ні типів, ні характерів! Щоб схарактеризувати манеру писання автора я наведу ось сей уступ: «Настуся вирвалася з рук Грицька і крізь сльози поцілувавши його, — бо вона тимчасом плакала, поки Грицько говорив, — побігла до дому». (Стор. 4.) Хіба се не протокол? — Герой у автора вийшовши на *rendez-vous*, заснув, дождаючи на свою любовку. І то в 20 літ! Боже!

«Минаймо сей феномен! Друга книжка починаєть ся «Туманом» д. Кониського. «Я думав, — каже автор, — ні! я нічого не думав, я не спроможен був нічого думати. Потонувши в огляданнє краси, упокоєний нею, я стояв наче остовнілий!» Се остовніння від краси ш. автор переніс і в другу книжку «Літ. Наук. Вістника». Коли про оповіданнє д. Грушевського можна вагатись, чи то протокол, чи то акт, то про «Туман» д. Кониського без вагання догадуємось, що та многоцінна для психіатра сторінка єсть історією хвороби. Я розумію, що д. Грушевський, яко редактор своє «оповіданє» помістив у першій книжці, я навіть оправдую его маленьку слабкість, але я зовсім не розумію, як можна взагалі друкувати такі річі, як в «Тумані». —

Домброва і Новий Торг обмежують границі до території кільканайцятьох громад навіщених градом і повеннями і коли би не гірші видатки земледілів, які ті повіти подають, то можна би їх було прилучити до групи I. б). Також розмірно менше пошкодованими від інших повітів мусимо уважати Залішки і Теревовлю, а на північній сході Раву, Камінку і Сокаль, де чи то як в двох перших повітах бараболі і кукуруза середно дописали, чи як в слідуєчих трьох, той перший продукт дав більше вдоволяючі результати. Натомість в трьох західних повітах: в баяльським, хшанівським і краківським лекша нагода заробку може до якоїсь міри злагодити наслідки тогорічного неурожаю. В тій групі повітів до найбільше навіщених елементарними нещастями, бо виказуючих найменше користні видатки, треба зачислити повіти: Долина, Богородчани, Станиславів, Городок, Добромилів, Турка, а на заході: Ясло, Пільзно, Ропчиці і Бжеско.

III. група.

а) зложена з 14 повітів, котрих жаданя виносять по 20—50.000 зр.

Повіти	Громад найбільше навіщених нещастями	Конечна поміч після обчислень Виділів повітових	в тім яко позичка
1 Збараж	47 слота	20.000 зр.	
2 Калущ	27 слота	20.000 >	(10.000 зр.)
3 Березів	56 слота	20.000 >	
4 Мисленіці	39 слота	20.000 >	
5 Ярослав	9 слота	21.000 >	
6 Чесанів	всі	24.000 >	
7 Жидачів	25 слота, град	24.000 >	
8 Рятів	39 град	24.000 >	
9 Черемшів	всі	25.000 >	
10 Милець	41 слота, град, пов.	31.000 >	(24.000 зр.)
11 Величка	54 слота, повінь	35.000 >	(10.000 зр.)
12 Мостиска	73 слота	37.500 >	
13 Ланьцут	північна часть	40.000 >	(30.000 зр.)
14 Грибів	27 град, повінь	45.000 >	(20.000 зр.)
Разом		386.000 зр.	(94.000 зр.)

б) 3 повіти, котрі на тій засаді як при II. б) зачислити мусимо до тої категорії повітів, іменню:

1. Косів, просить о субвенцію на дві дороги і значну заемогу для всіх громад;
2. Дрогобич для 47 громад просить о безпроцентову позичку і значну заемогу;
3. Жовква, потреби для 40 громад обчислено на 77.000 зр., просить о підмогу, котра хоч в части вистала би на злагожене неурожай.

Отже разом поміч для всіх 17 повітів, що належать до тої групи на підставі поодиноких виказів треба оцінити на квоту около 450.000 зр.

Всі повіти, що належать до тої групи подають в своїх справозданнях: що неурожай на-

вістив цілий повіт або переважну его часть, що убуток в земних плодах виносить 50—75% і то у всіх родах земледілів. Також повіти, що тут належать подають вже більше громад, для котрих потреба конечно помочи, а крім того просять о субвенції на публичні роботи, котрі дали би заробок населенню цілого повіта.

Дальше буде.

Рада державна.

До вістий про перше засіданє ради державної напечатаних в вчєрашних телеграмах >Руслана<, подаємо нині деякі подробиці. Уже в неділю знали послы а з ними відєньска публіка, що Вольф і Шенерер приготєвляють на отворєнє нової, парламентарної сєсії велику бучу. Послы явили ся майже в комплеті а галєрії заповнила щільно публіка. В льожи першого поверха засіла жінка міністра Кайцля, до котрої безперестанно приходять послы з повитанєм. В палаті пронєсла ся вість, що др. Фукс не хоче прийняти вибору президента. Послы правиці були сєю вістю поражені. Як доносять часописи, послы чєскі і польскі молили Фукса, щоби в тій важній хвилі витрєвав на становищі президента. Як видно з вибору, др. Фукс не відказав просьбам правиці. О год. $\frac{1}{4}$ на 12-ту дав заступник директора парламентарної канцєлярії Бранко Вуковіч дзвінком знак, що засіданє розпочіне ся а за хвилю війшли на салю міністри. Єджейовича і Кайцля витають чєскі і польскі послы дуже сєрдєчно. Президент міністрів Тун запросив найстаршого віком посла, архимандрита Цуркана, щоби обняв президію. Цуркан заняв місце президента та в довій, хоть в загальниках державній мові повитав послів. Головну вагу кладє бесідник на потребу згідної праці і удержаня конститутції. Коли Цуркан промовляв з найбільшим жаром, Вольф кликнув: >herrlich!< а се не дуже користо вплинуло на бесідника. Коли Цуркан при кінци промови візвав палату, щоби піднесла оклик в чєсть цєсаря, Вольф війшов демонстраційно з салі і тріснув зі всєї сили дверми. По тім несмачнім intermezzo палата піднесла трикратний оклик в чєсть монарха.

При виборі президента палати віддано 241. карток — з того 44 порожних. Др. Фукс одержав 195 голосів а тим самим став президентом. Др. Фукс входить на місце президіальне. Вольф взиває его, щоби як найскорше забрав ся звідтам, бо він розібє єму каламарем голову. Др. Фукс стоїть блідий і спокійним та тихим голосом дякує палаті за вибір. Шенерер і его сторонники кричать: >Не будєш правити сєю палатою. Ти мусиш єї розвязати<. Вольф верещить: >Сли такий лотр єсть президентом палати, то треба було Шнайдера (антисєміта-мєханіка) іменувати міністром справєдливости, бо

він має найбільше досвєду у всіх лайдацтвах<. Против Ієх Фальєкенгайна промовляють Пергєльт, Штайнвєндєр, Дашиньскій, Штірк і Люєгер. Вольф кричить, що як довго Фукс єсть президентом, так довго в палаті спокєю не будє. З черги дав президент голос Шенєрєрови а сєй каже, що від такого кримінальника як Фукс голосу не приймає і сам собі его уділяє, почім ставить вносєнє о виданє Фукса до вязниці. Вносєнє Шенєрєра поперло лише кількох его сторонників. По короткій, програмовій бесіді Туна поставив Пергєльт вносєнє, щоби над нею отворєно дискусію, на що палата одностєсно згодила ся. Відчитано дальше цілий ряд наглих вносєнь, предвєстників обструкції і богато інтєрпєляцій. Найближше засіданє в сєреду, дня 23. с. м.

Вісти політичні.

Парламентарна комісія правиці відбула в пятницю і суботу свої наради. Предметом їх були чисто формальні справи. Про політику не згадано ні одним слівцем. Програма гр. Туна лежить на разі в тім: Alles zu thun, щоби лише рушити з місця парламентарну машину. До пятниці вєчєра сподівано ся, що в парламенті не будє обструкції. Казано: обструкцію нувати можуть лише Шенєрєриани і соціальні дем. В суботу (19. марта) змінила ся ситуація нагло. Клюб націоналів німєцких ухвалив обструкцію аж до часу знесєня Ієх Фальєкенгайна і відкликаня розпоряджєнь язикових. Що до першого постулату, то він давєть ся легко виконати. Правиця рішила, щоби нововибраний президент не ждучи на ніякі вносєня або інтєрпєляції заявив з гори, що ся Ієх вжє не правосильна. Другого постулату годі виконати без нарушєня поваги правитєльства, а ся невикональність приносить з собою обструкцію. Так само надіяла ся правиця, що котрийсь клуб з посєред лівниці приймє місце 1-го або 2-го віцепрезидента Палати. І ся надія розвіяла ся в суботу. Наколи не прийдє якийсь deus ex machina в послідній хвилі, то жадєн клуб з посєред лівниці не приймє ся віцепрезидентури. Правиця намірила на случай, коли віцепрезидентом не схоче стати ніхто з посєред лівниці, віддати обі віцепрезидентури в руки клубів правиці, а то Фериянчича з клубу руско-словінсько-хорватского і моравского посла Зачка. Ані >Коло< ані клуб чєскій не побивають ся за сим достоїнством. Ухвала в тім напрямі запала в неділю на клубових засіданях. Натомість рішив клуб руско-слов.-хорватскій кандидатуру д-ра Фериянчича.

В неділю відбули засіданє провідники клубів лівниці. Коопєрация (нім. шляхти) зійшла ся з вільною опозиційною рукою поступовців, о б

Ми пригадуємо собі, коли д. Кониський яко біограф Шевченка писав такі гарні уступи: >Був ясний ранок, сонце з усїї сили сьвітло на небєрежжє Волги, по якій їхав парохід, гойдаючись на хвилях. Ось парохід привєрта до берега і гєній нашого слова з чємоданом у руці, з приємним блиском у в очах, вискакує на беріг<. (Т. Шевченко, критично-біографічний нарис, О. Кониський). Але, коли він незграбно малює картину, як >лисий Шевченко< кладє долоню на >голову его лису< і з під долоні ллєть ся тепло..., тоді ми маємо право сказати, що тепєр не такі часи, щоби хто небудь сьмів виставляти в карикатурнім сьвітлі Шевченка... Очевидно, ми не можемо обвинувачувати д. Кониського, але редакція надто легковажить свої обовязки, коли дозволяє собі насмїшки з читачів, містячи >галюцинації<.

>Трєтя книжка на першій місци містить >Душу<, психологічний ескіз д. Кобринської. Се така слаба річ, така чудна і незрозуміла, що найшвидчє наближаєть ся до >галюцинацій< Кониського. Можна далеко зручійше подати ту саму науку про поліпа в усїї і про жолудковий катар в формі популярно-мєдичної статії. >Просвєта< могла-б видрукувати сєю річ, додавши пораду, як то треба гоїти і було-б добре... Ах! коли-б у тій >Душі< було хоч трошки душі! — Ах! колись п. Кобринська гарно писала! Де дівась талант? Нам непотрібні літературні протоколи.

Тепєр спиняємось на найбільшій творі, я-

кий поміщено у >Вістнику<. Се >Дві долі< Мордовця, сєго заступника >хохлацько-кацапского альянсу!< Повість ся ще не викінчєна, через те літературну оцінку відкладаємо. Тепєр же скажемо тільки, що автор пише по колишньому, в юродивім стилі. В тому, що надруковано, є стільки >дивацтв<, що справді чудуємось, як могла редакція друкувати сєю історичну повість, коли она на кожнім ступні кридить історію! Коли історична повість має в загальї яку небудь вагу, то тільки через те, що она красно популяризує історичні події, осьвітлює їх принадним або огидливим сьвітлом, відсьвіжає в памяти симпатичні або антипатичні постати, викликає почутє патріотизму і в тім вартість такої повісті. Для нас, сучасних Українців, часи Хмельниччини могли би мати виховуючє значіння, в повісті з тих часів можна би відозвати ся до приспаного, національного чутя нації. Але коли в такій повісті факти перекручєні, осьвітлєнє брєхливє і для нас некористне, люди вивєдєні якимись крєтинами й нездарами, то — прошу вас — для кого така повість написана? Кому з неї хосєн? Мені здаєть ся, що така повість тільки вадить, і з сього погляду >Дві долі< єсть то пасквіль на нашу націю. — Перш над усє, ціла наша страшна завзята війна з Поляками почала ся, занєвнує Д. Мордовець, через >любощі<. Се ніби новіца історія про >Красну Олену<, що через неї згинула Троя. Наливайко і Косіньскій, Гуля і Острияниця, Тарас Трєсило і Богдан Хмельницький, то були лиш Мєнєлаї, ка-

же Мордовець (стор. 149, II. оповіданє Запорожця). Може се і красний дотєп, але не для >Літ. Наук. Вістника<, єдиногє нашогє журналу.

>Дуже красну ілюстрацію дав шан. автор того як цікавились тоді Українці всім, що діялось тоді на Вкраїні... Молодий Запорожець вертає (чого?) по Жовтих Водах до дому в своє село на слобідській Україні. (Здаєть ся мені дивним і неімовірним, щоби тоді Запорожці тікали з табору Хмельницького, коли він ішов бороти ся і готував ся вжє до нових баталій). Він розказує про бійку при Жовтих Водах. Слухачі, начє впали з місяця, питають ся: >Як?< >Що?< >Які Жовті Води?< >Який батько Богдан?< посипалось звідусюди. Ми нічого не знали, нічого ієнько не чували. (148 стор.) і т. д.

>Але, очевидачки, Мєнєлаї-Хмельницький не міг бути популярним!...

>На старости літах Хмельницький спобожнів, бо, навіть, вмираючи говорить по церковному, хоч та церковна тодішня мова у д. Мордовця є сучасна мова змосковленого Українця (прим. 167 стор. і далі).

>Годі вжє і говорити просє! Повість ся робить вражіннє героїчної поеми, де діячі їдять галушки. пють топленє сало, додержують в розмовах етнографії і голосно регочуть ся, сплянівши від горілки!...

>За надрукованє сєго пасквілью винна з усіх поглядів редакція яка очевидачки не дала собі праці перєчитати сєю повість поперєду ніж єї друкувати. (Конець будє.)

струкцією німецьких націоналів проти всякої акції парламенту і з евентуальною обструкцією. антисемітів проти угоди з Угорщиною і сі чотири тактики і програми мали злитися в одну тактику і програму. Годі припустити, щоби ті чотири дороги могли зійтися в одну(!) Можна би вправді сподіватись, що три більше умірковані клуби (поступовців, антисемітів і німецької шляхти) возьмуть верх над обструкцією націоналів. Але в часах, де радикалізм стався ісповіддю політичною і тішиться в широких масах незвичайною популярністю, в таких часах вода з огнем не зійдеся.

Як звісно вже з вчашних телеграм не згодженося на одноділну тактику в лівім таборі. Захвалена солідарність німецька розбилася. Ліберали і поступовці не згодилися на обструкцію Шенереріані націоналів, а переходять до опозиції, коли знова шляхта і група Мавтнера станула виразно по стороні г-р. Туна. Поступовці мимо того, що не згодилися на обструкцію, оказують однак велику охоту зближенняся до левовців з обави їх ривалізації. Наслідком розбиттяся компромісу правительства з левовцями і непевности, чи ціла лівиця рішиться понехати обструкцію, настала також непевність в клубі католицко-левовім. Діпавлі і Цаллінгер були тої думки, що доки є завзята боротьба між Німцями а Славянами, ніхто з членів клубу не сьміє приймати гідности президента палати. Мимо того клуб рішив 24 голосами против їх двох голосів позволити Фуксови прийняти президентуру. Діпавлі і Цаллінгер хотіли виступити з парламентарної комісії правниці, полишилися однак в клубі. Відомість ся викликала на правниці чи малу сензацію. Здається однак, що правниці з'уміє сей небезпечний для неї симптом залагодити. Група Мавтнера відмовила також прийняти місце в президії. Вчаш перед полуднем відбуло засіданє польське Коло, на котрім ухвалено не визначувати нікого з поміж себе на члена президії. В справі Іех Фалькенгайна згодженося, що сли лівиця не вдовольнить ся заявою президента і буде жадала знесення єї в иньшій формі, Коло польське буде голосувати проти такого внесення. Пінїнський вніс виставити правительство, щоби впровадило в житє ухваленє підвищення платні урядників, слуг і конгруу священства. На покритє того видатку предкладає оплату від продажі цукру, котра піднесла би ціну одного кільограму з 13 на 19 крейцарів.

Зворот з бесіди п. Герольда про польську політику: не гонорово, але здорово, не знаходиться в «Politik» ані в «Narodn-ix List-ax». Виходило би, що була то лиш інтрига німецької опозиції, щоби тим зпособом кинути незгоду в табор правниці.

В Сербії відбудуться вибори до нової скупщини з кінцем сего місяця. Нова скупщина збереє з кінцем цвітня і буде радила головню над бюджетом, реформою шкільництва і піднесенем економічних відносин.

Англія, Росія і Франція згодилися, що кожда з них поручить за грецьку позичку не тільки до висоти 120 мільонів але до 175 мільонів франків під услівєм, що та надвишка буде зужита на будову залізниць через Тесалію. Кілька сел під Лярісою зрабували і спалили Турки. Грецький король просив представителів держав, щоби кождий з них вислав одного урядника з персоналу посольського до комісії, котру король хоче вислати до Тесалії для розсліду і описаня турецьких надужит.

Новинки.

— **Іменованє.** Др. Омелян Савицький, професор рускої гімназії у Львові, одержав титул цїсарского радника.

— **Рабунок і намірене убийство.** Оноді коло 12 години в полудне прийшов до помешканя одного капітана при ул. Городецькій ч. 41 якийсь чоловік і удав перед форисіцом, мов то капітан прислав єго направити туалетку. При сих сло-

вах означив «майстер» докладно, де та річ находится. За дозволом вояка почав він майструвати коло туалетки. По хвили зажадав сокири. На то сказав єму послугач, щоби сам взяв собі з кухні. Коли тимчасом послугач став прятати в комнаті, замаскований злодій ударив єго сильно в карк. Відтак розпочалась боротьба на жите і смерть. На крик вояка, позбігалися судіи, але напасник успів ще утечи, зіставляючи пораненого вояка, котрого відставлено зараз до гарнізонового шпиталю. Злочинника арештовано пів години пізнійше на площі св. Юра.

— **Стрейк пекарських челядників** має вибухнути у Львові 5. цвітня. Челядники домагалися від своїх майстрів таких уступств: Заведення святкованя неділі через цілий день, зорганізованя «Товариства пекарських товаришів» і заложеня при нїм примусового бюра подажі праці, а вкінці управління відносин ученика до челядника. Єсли пекарским майстрам не удасться тим домаганням вдовольнити, то на самий польський Великдень готові Львовяне остатись без хліба.

— **Сторонництво Стояловського** оголосило вже кандидатуру д-ра Володимира Левицького, правника з Сянока, на 5. курію округу Сянок-Ліско-Ясло-Кросно, до опорожненого мандату по смерті бп. Висоцького.

— **Нещасний випадок** лучився оноді в Тернополі. До помешканя Ревеки Шапірової, що жила з перепачковуваня спиритусу до околичних сел, війшла несподівано комісія, зложена з проінанційних функціонерів, щоби зробити ревизию. Шапірова мала власне дома кілька піхурів, наповнених перепачкованим спиритусом. Переположена жидівка кинулась їх ховати перед ревизорами, а єї 18-літня донька стала до помочи. Один такий піхур з спиритусом хотіла донька укрити на припічку. На нещастє піхур упав єї з рук на розпалену кухню, пук, спиритус експлодував, запалив ся, і в полумінні молода жидівка пострадала житє.

— **Набін, здорови — радикал їде!** Ми вже доносили, що о посольський мандат до Ради державної з округу Бучач-Чортків стараєся п. Вячеслав Будзиновський. Вість сю подали ми за Now-ою Reform-ою, а тепер читаємо то само і в Ruch-y Katolick-im. «Вість сю — пише Ruch — подаємо з найпевнішого жерела, бо п. Будзиновський сам єї потвердив. Чи кандидатє він зрамени партії радикалів, чи може наслідком свого вступленя до «Дїла» заслужив собі на підмогу і з сторони головного руского комітету виборчого, чи вкінці радикали получилися з сконсолідованими Русинами, то все остає на разі тайною; рускі часописи (опозиційні — Ред) не згадують ні словом про сю кандидатуру. Бути може, що п. Будзиновський веде дві політики, одну контрарадикальну в Дїлі, другу особисту в партії радикальній! За кандидатуру п. Будзиновського може промовляти то лише, що має вимагані літа до права вибиральности. Надто нічого більше». — В послїднім часі довідуюсь, що п. Будзиновський виїхав вже в згаданий округ, щоби розвинути агітацію за собою, а мусимо признати, що з него знаменитий агітатор. Тож на бїк, з дороги, батьку консолідації, — радикал їде!

— **В Берліні** найдено оноді на однім кладовищі 44.000 марок в державних банкнотах, котрі ще не були в обїгу і 16.000 марок в иньших вартістних паперах. Догадують ся тут крадежи або фальшованя. Берлинські часописи іменно припускають, що в державній друкарні украдено плити, отже не буде можна розрізнити державних паперів від підроблених. Арештовано давнійшого управителя державної друкарні, котрий покинув службу ще минушого року і вив житє розпустне та марнотравне.

— **Пяньство-загибїль.** Богатий колись господар в Заріччї під Золочевом, Ілько Безпалько, розпив ся в послїднім часі і протратив маєток, наслідком чого єго брат і вїйт взяли єго в курателю. Недавно куратори побили єго, бо він грозив, що убіє свою жінку. Сими днями зайшов Безпалько до куанї і розмавляв весело з людьми, а в годину пізнійше розійшла ся чутка, що він повісив ся. Єго відрізали і він жив ще цілу ніч, однак не прийшов вже більше до сьвідомости.

Наука, штука, література.

— **«Артистично-Літературні Новини»** — в тих словах і назва і програма нового видавництва п. Миколи Заячківського, розпочатого в тій цілі, щоби місячно видаваними книжками обєму 5—7 печатних листів французкої вісімки

познакомлювати нашу публіку з найновішими але справді артистичними творами нашого і чужого письменства, а нашим письменникам, поетам і беллетристам, достатчити необходимо-конечних взорів літературного артизму, яких не знаходиться в творах популяризованих дуже часто лиш задля їх тенденції. Між артистично-гарними творами скорше знайдуться і тенденційно-добрі, ніж поміж тенденційно-добрими артистично-гарні — се пересвідченє буде при виборі творів для нового видавництва міродатним; втім пересвідченю ї вибрано вже на найблизші книжки «Артистично-Літературні Новини» твори кількох чужих беллетристів [американського Едгара По; французьких: Ан. Франса, Пав. Буржета, Пет. Лїотї, Фр. Коппе, Кат. Мандеса, Марс. Швоба; німецького Ернеста Росмера; італійських: Д'Аннунція і Фогаццара; датського Понтонпідуна; шведського П. Нанзена; великоруських: Немировича-Данченка, Чехова, Гаршина, Мачтета; сербського Лазаревича; чеського К. Райса; польського Домбровського] і кількох молодших наших [Ветлини, Кобилянської, Загаєвича і п.] Перша літературна ціль видавництва вказана мабути досить ясно. Друга ціль видавництва — причинитись чистим доходом з продажі виданих книжок до побільшеня запомогового фонду львівської «Академічної Громади». Сподіємось, що з огляду на обі ті цілі, як і з огляду на дешевість видавництва [ціна книжки неоправленої 50 кр., оправленої в полотно з позолоченими 1 зр.] наша публіка прийме єго щиро і піддержить почитом. Перша книжка «Артистично-Літературні Новини», збірка ліричних поезій В. Щурата п. з. «Мої Листи», появить ся вже в сїм тижни в продажі; друга книжка: «Новелі Едгара По» в перекладі Ів. Петрушевича є вже в друку. Замовленя на обі просить ся надсилати під адресою: Львів, ул. Зиблікевича ч. 34. Микола Заячківський.

Телеграми.

Відень, 22. марта. При доповняючих виборах до ради міської в середмістю вибрано антисемітів Вінінгера, на Йосифштаді Гіргамера.

Відень, 22. марта. По вражіню вчашних виступів Шенерера і Вольфа можна вносити о відокромішненю групи Шенерера. — Правниці буде поводити ся приязно до кабінету г-р. Туна, а г-р. Тун хоче бути посередником між лівицею а правницею. — Молодоческий клуб поручив парламентарній комісії виготовити конкретно сформулованє внесенє в справі язикових розпоряджень б. Гавча. — Клуб чесько-консервативної більшої посїлости сконстатував одноголосно, що клуб є зовсім незалежним від правительства, вірно держить ся правниці і в союзі з нею буде виступати в напрямі здійсненя програми проголошеної в проєкті адреси більшости. — В католицко-німецькїм клубі готово прийти до того, що група тирольська виступить з клубу. Група та не жєлає собі належати до більшости так довго, доки веде ся боротьба між Німцями а Славянами.

Будапешт, 22. марта. Апоній заявив в соїмі, що мала і середна власність є загрожені з долу соціалізмом, а з гори злим приміром. Обговорюючи угоду сказав Апоній, що утворені в 1878 охоронні цла для австрійського промислу принесли Угорщині тільки сьмішно малу винагороду. Дальше обговорював небезпеченства зі сторони соціалізму і виступив проти предложеню апропріаційного закона. Міністер внутрішних справ, Перчель осьвідчив, що рух соціалістичний упадає навіть в найбільше загроженіх округах Угорщини, однак треба остоорожности. Правительство виступить з цілою енергією.

Рим, 22. марта. Крієпі не має нині явити ся в парламенті з тої причини, що сторонництва мають рішити ся, чи нотягнути як Крієпієго за знані єго великі видатки гроша на політичні цілі своєї управи. Сторонництва не повзяли в тій справі остаточної ухвали.

Париж, 22. марта. В Шербурзі і Бресті приступлено вчаш до мобілізаційної проби північної ескадри. В обох портах нанує горячкова робота.

Зела Др. Зебургера

загально вже відоме і успішне средство против кашлю, хрипки, катару і т. и.

Ціна пуделка 20 кр.

Головний склад в аптиці

161 137—2

Жигм. Рукера

під „Срібним Орлом“ у Львові.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 11. марця 1898.

I. Акції за штуку.

Зелів. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	212	—	215	—
Зелів. Львів-Черн.-Ясн по 200 зл. валь.	300	—	305	—
србл. гіпол. гал. по 200 зл. в. а.	374	—	381	—
кред. гал. по 200 зл. в. ав.	200	—	210	—
Гарсарні в Рашеві по 200 зл. в. ав.	200	—	210	—
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим				
Лінінського по 500 кор. в. ав.	260	—	—	—

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110	20	110	90
" " " 4 1/2% " лос в 50 л.	100	—	100	70
" " " 4% " в 601 по 200 К.	96	50	97	20
" " " 4 1/2% в. ав. лос в 51 л.	101	—	101	70
" " " 4% в. ав. лос в 57 л.	98	—	98	70
Тов. кред. гал. земс. 4% (першаеміс.)	98	—	98	70
" " " 4% лос в 41 1/2 літ	97	40	98	10
" " " 4% " в 56 літ	97	25	97	95

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропін. 4% в. ав.	98	10	98	80
Бук. " " 5% " " "	102	75	—	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102	50	—	—
" " " 4 1/2% (3 ем.)	100	30	101	—
Зелівніш льокальні 4% по 200 кр.	97	50	98	20
Іовички краєв. 6% ва. з року 1873	103	—	—	—
" " " 4% " " 1891	—	—	—	—
" " " 4% по 200 кор. з р. 1893	97	80	98	50
" " м. Львова 4% по 200 кор.	96	40	97	—

IV. Льоси.

Міста Кракова	26	50	28	50
" " Станиславова	—	—	—	—

V. Монети:

Дукат цісарський	5	62	5	72
Наполеондор	9	48	9	58
Пів-імперіал	9	46	9	56
Рубель російський срібний	1	20	1	25
" " паперовий	127	25	128	—
100 марок німецьких	58	60	59	—

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1897.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить	одини			відходить	одини		
		7:30	з Іцкан	6:00		до Підволочиска з голови двірця	
		7:50	" Янова	6:10		" Іцкан	
		7:52	" Тернополя на Підзамче	6:15		" Підволочиска з Підзамча	
		8:05	" Лавочного		6:45	" Іцкан	
		8:15	" Тернополя і Бродів на головний дворець	8:40		" Кракова	
		8:25	" Сокаля		8:50	" Янова, Калуша, Хирова	
		9:10	" Кракова		9:20	" Скольного	
		10:35	" Ярослава		9:25	" Сокаля	
		1:15	" Янова	10:05		" Підволочиска з головного двірця	
1:30		1:40	" Кракова	10:27		" " з Підзамча	
		1:40	" Скольного Стрия, Калуша, Хирова	10:45		" Іцкан	
1:50			" Черновець	1:55		" Підволочиска з головного двірця	
2:15			" Підволочиска на Підзамче	2:08		" " з Підзамча	
2:30			" " головний дворець	2:40		" Черновець	
		5:25	" Сокаля	2:50		" Кракова	
		5:35	" Підволочиска на Підзамче		3:05	" Стрия	
		5:45	" Іцкан		4:40	" Ярослава	
Ніч				Ніч			
		3:04	з Підволочиска на Підзамче	4:40		до Кракова	
		3:30	" " головний дворець	5:20		" Лавочного	
5:10			" Кракова	6:24		" Янова лиш в будні дни	
		6:00	" Підволочиска на головний дворець	6:45		" Кракова	
		6:55	" Кракова	7:05		" Сокаля	
8:45			" Кракова	7:25		" Тернополя з головного двірця	
		9:10	" Іцкан, Бергомету з відміном понеділка	7:30		" Лавочного	
		9:30	" Кракова	7:47		" Тернополя з Підзамча	
		9:43	" Підволочиска на Підзамче	7:48		" Янова	
		9:50	" Іцкан	10:30		" Іцкан	
10:00			" Підволочиска на головний дворець	10:50		" Кракова	
		10:20	" Стрия, Хирова	11:00		" Підволочиска з головного двірця	
		12:10	" Лавочного	11:37		" " з Підзамча	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, забезпечує будинки, уряджене домашнє, скот, господарські зваряди, абиже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнїд огневих.

„Дністеръ“ вступив в 6-тий рік своєї діяльности з збільшеними фондами гваранційними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 виносить:

Фонд резервовий	73.874 зр. 47 кр.	176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій	52.269 „ 40 „	
Фонд основний	50.000 „ — „	

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи „Дністра“ дуже умірквані, услїва забезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. Полїси „Дністра“ приймає Банк краєвий при пожитках гіпотечних.

На жите можна обезпечатись через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“, стоваришенє з обмеженою порукою, удїляє пожитки за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручателїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опрочентованя від членів і третих осіб по 4 1/2%. Удїл членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожитку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“. Інформації удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє агенцій в окрестностях і де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

Вже появила ся з друку
РУСКА КУХАРКА
або
Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печенї, які тільки можливі: Волові, баранячі вєпрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє знаменитих кипок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Цїна 70 кр.

По надїсланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народово Ст. Манецкого і Сїлка, Львів. Готель Жоржа.

Дмитро Затурский

поручає свою

робїтню обуви мужескої, жіночої і для дїтїй

у Львові, улица Коперника ч. 5.

Виріб трєвалїй і елєгантнїй. Цїни умїрені. Замовленя з провінцій залагоджує відворотною почтою.

140 33—140

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Тї папери продаємо і купуємо по найточнійшїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Контора виміни і віддїл депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.

Новости на дамскі сукні сезонови!

Матеріі вовняні, Зефірі, Батисти, Піки, Кретони, Перкалі, Брокати

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ

Львів, Академічна 12.

Парасольки, Рукавички, „Фігара“, ковніри коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин богато заосмотрений.

Цїни низькі, конкуренційні.

151 32—46

Видає й відпівдає за редакцію: Стефан Кульчицкий.

ПРАВДА ілюстрованє письмо для руского народу від редакцією С. Кульчицкого,

виходить у Львові тижнево кождої пятниці.

Буде подавати поезїї, повісті, житєписи з портретами, поучаючі статї з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границею річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.

Редакция, администрация і експедиция

Львів, ул. Собісчина ч. 5. Б.

З друкарні В. А. Шийковского.